

*Základná škola s materskou školou
Líkavka*

Smejklo

časopis Školského klubu detí

ročník: druhý

číslo: 1

šk. rok: 2014/2015

Milé deti,

už je to tu. Letné voľno sme (snáď) všetci prežili v zdraví a teraz sa môžeme vrátiť do školských lavíc. Ale ešte predtým sa zastavme nad jednou otázkou. Tou otázkou je, určite všetkým dobre známe: "Ako sa tešíš do školy?" Toto počúvame takmer od všadiaľ. Od rodičov, starých rodičov, príbuzných, aj od kamarátov. Odpovede bývajú rôzne. Medzi žiakmi navštevujúcimi prvý stupeň základnej školy, nájdeme väčšinou nadšenie a zvedavosť. Nenechajte si pokaziť hneď prvé dni, veď na všetkých čaká toľko prekvapení. Vykročte v ústrety nástrahám školského roka s úsmevom, spoločne s nami!

Vaše vychovávateľky

Letný školský klub detí

Keď zazvoni posledný školský zvonec, má to na deti jeden zázračný efekt - všetky už nedočkavo pozerajú na dvere, ktorými vykročia smerom k letným zábavám bez pravidelného ranného vstávania. Teda skoro všetky. V našom školskom klube detí sa našlo pár takých, ktoré sa na leto v priestoroch školy naozaj tešili.

30. júna odštartoval 1. letný ŠKD a do družiny sa vrátilo 25 detí rôzneho veku, od prvého ročníka až po piaty. Poviete si, nie je možné, aby v takejto zostave fungovala pravá letná zábava. Skúste sa spýtať aspoň jedného z tých 25, povie vám, že zábava je slabé slovo. O čo ste teda v lete prišli, ak ste neboli s nami v letnej družine?

- posilňovali sme tímového ducha, každý tím si vyrobil vlastnú vlajku - vlci a pumy
- v klube šikovných ručičiek sme sa naučili skladať origami, šiť peňaženky či pliesť náramky priateľstva
- potešili sme jazýčky vlastnoručne upečenými škoricovými koláčikmi
- hľadali sme stratený poklad v podobe sladkého studeného potešenia
- usporiadali sme dve narodeninové párty - ešte raz všetko najlepšie Adelke Hubáčkovej a Emmke Lamošovej
- tímového ducha sme overili počas futbalového miniturnaja
- pred horúcim slniečkom sme sa chladili v bazéne
- navštívili sme filmové predstavenie v kine v Ružomberku
- a v neposlednom rade celé letné šantenie ukončila opekačka bez opekania

Toto bol náš prvý letný školský klub detí. Odnášame si veľa spomienok, nových skúseností i zručností a jednou malou iskierkou nádeje, že budúci rok sa deti v rovnakej, alebo inej zostave, opäť stretnú a užijú si originálne leto. Dovtedy ahoj a pekný školský rok 2014/2015.

Kika Šatarová

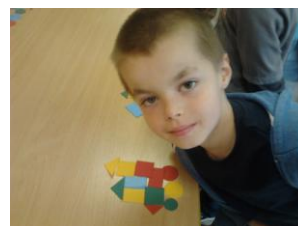

Smejkovská pasovačka

V tomto školskom roku do nášho ŠKD prišlo 21 nových detí. Väčšinou to boli prváci, ktorí s očakávaním v očiach prekročili práh nášho klubu, ale našli sa aj deti z ostatných ročníkov.

Po vzájomnom oškúšaní sa sme sa rozhodli tieto deti prijať medzi seba za právoplatných členov klubu. Museli však splniť určité úlohy. Deti sa už v škôlke učili počítať, poznávať farby a geometrické tvary. Ich úlohou je ukázať svoju fantáziu a vytvoriť z nich pekný obrázok.

Školský klub im v mnohom pripomína materskú školu, no musia si zvyknúť, že majú už aj svoje „pracovné povinnosti“. Každý správny žiak vie, ako si upratať aktovku, aby využil každé miesto a netrpela jeho chrbtica. To bola druhá úloha.

Deti zložili smejkovský sľub a zaspievali si klubovú hymnu. Potom každému z nich pristál na pleci varechový smejko, aby potvrdil, že daný žiačik je už náš. Každé dieťa dostalo pamätný list na túto udalosť a sladkého smejka pre šťastie.

Prečo lísty na jeseň menia farbu?

My máme šťastie, že bývame v tej časti sveta, kde nám príroda každoročne predtým ako sa uloží na zimný spánok, pripraví prekrásnu šou farieb. Aj ty si niekedy rozmýšľal, ako a prečo jesenné lísty menia farbu?

Na jar a v lete stromy produkujú látku, ktorá sa volá chlorofyl a pomáha pri fotosyntéze. Chlorofyl dáva rastlinám ich zelenú farbu, ktorú môžeme vidieť na jar a v lete na listnatých stromoch. Keď prichádza jeseň, tak dni sú kratšie a noci dlhšie. Stromy dostávajú menej slnečného svetla, čo znamená aj nižšiu teplotu. Stromy nemôžu produkovať

tak veľa chlorofylu, ako to robili v lete, čo znamená, že lísty nemôžu byť také zelené ako v lete. Stromy zastavujú proces tvorby potravy a začínajú sa pripravovať

na zimu. Zelený chlorofyl sa začína strácať z listov. Lísty obsahujú aj iné látky, ktoré spôsobujú žlté a oranžové sfarbenie listov. Počas teplejších mesiacov zelený chlorofyl prekrýva žltú a oranžovú farbu. Ale keď príde jeseň a chlorofyl sa začína strácať, začína sa ukazovať žltá a oranžová a lísty začínajú meniť farbu. Ako sa blíži zima a dni sú stále chladnejšie, žilky na listoch sa začínajú zmenšovať. Lísty sú príliš krehké, aby prežili skutočnú zimu a nakoniec odpadnú. Predtým, ako sa tak stane, je produkovaná iná látka a to len na jeseň. Vďaka tejto látke sú lísty červené a purpurové a pomáha stromom získať živiny z ich listov predtým ako odpadnú. Toto pomáha stromom pripraviť sa na ďalšiu rastovú sezónu. Dokonca aj v zime stromy pracujú. Ako opadnú lísty, tak vytvorí na zemi vrstvu alebo perinu okolo stromu, ktorá im pomáha zadržiavať vlhku a chráni tak korene stromu pred zamrznutím.

Ježko

Bol raz jeden ježko,
čo sa volal Jožko.
Ostré on pichliače mal,
nimi všetkých popichal.
Viki Milanová

Lastovička

Lastovička letí svetom,
nesie pozdrav všetkým
deťom
od tých detí z družiny
z tej liptovskej dediny.
Hniezdo v škole opustila,
v lete sa tam neučila.
Príde zase ku jari,
keď slniečko zažiarí.
Dede Latiaková

Lísty

Roztopašné lísty z jesene
roztrhli si sukne farebné.
Boli z toho smutné,
nemali už sukne.
Emmka Lamošová

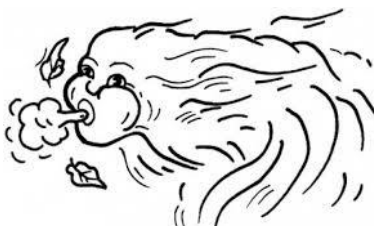
Pavúk

Jeden pavúk bol raz kráľ,
ale chudobným sa stal.
Nemal z čoho žiť,
uplietol si niť.
Na ňu muchy pochytal,
zas bol z neho boháč kráľ.
Šimonko Strapec

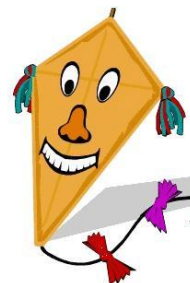
Vietor

Fúka vietor, lístie padá,
na chodníky tíško sadá.
Slnko občas zasvieti,
babie leto povie ti:
„Lísty ti tu padajú.“
A všetci sa hnevajú,
na kopu ho dávajú.
Každý deň sú veľké boje
o to lístie nahrabané.
Deti bunkre stavajú,
všetci sa v nich vyhrajú.
Kvetka Dúhová

Šarkan

Šarkan letí v oblakoch.
Nešiel ráno v gumákoch?
Peknú šatku veru má,
Vietor sa s ňou pohrá.
Na nej pekný golierik,
Mišo pre to robí krik.
Strapatý je ako drak,
na chvoste má veľký vak.
Šarkan je to ešte mladý,
preto ho tak majú radi.
Zuby cerí na myšku,
oči gúľa na líšku.
Adelka Hubáčková

Naša škola sa vynovila

Základná škola v Líkavke je už dáma v najlepších rokoch. Za 52 rokov sa do jej múrov zaprela nejedna víchrica, cez jej okná prešiel nejeden svieži vetrik. A ako každá správna dáma sa túžila skrásliť. V tomto roku nastal ten správny čas. S podporou nadriadených orgánov sa zriaďovateľ Obec Líkavka a vedenie školy poriadne zapotíli, aby nám v zime nefučalo. Začali sme oknami. V tomto čase už prebiehajú dokončovacie práce na ich celkovej výmene. No a vynovil sa aj školský klub detí. Okrem nových okien sa denne pozeráme na vymaľované steny, dvere, nové obkladačky, dlažbu, umývadlo, vodovodnú batériu, kľučky. Vďaka okrem už spomínaného zriaďovateľa a vedenia školy patrí však aj rodičom, ktorí nezištne priložili ruku k dielu, aby ich deti s ešte väčšou radosťou trávili čas v tomto zariadení. (Špeciálne poďakovanie patrí p. Bombovi za položenie obkladu a dlažby, p. Danke Drapáčovej, p. Janke Juríkovej a p. Mírke Vraštiakovej za pomoc pri upratovaní ŠKD po maľovaní.) Aj deti samotné pomáhali, jednáko pri balení, ale aj pri ukladaní hračiek po rekonštrukcii. Dúfame, že to im pomôže pochopiť, že prácu iných, ale aj tú svoju si musia vážiť a spoločne sa prichiniť o zveľadenie toho, čo máme.

Ešte raz všetkým ĎAKUJEME!

**Hračky sme si zabalili,
nábytok obalili.
Staré okná mali sme,
teraz sú už novučké.
Stena bola oškretá,
no teraz je natretá.
Umývadlo osadili,
batériu vymenili,
kachličky sú ako zlato,
lesklé, žlté, žiadne blato.
Teraz novú „družku“ máme,
veľmi rady sa v nej hráme.**

Kvetka Dúhová

Jabĺčko na viac spôsobov

Ako sme už spomínali, v októbri sme prerábali. Čo? No predsa okná na celom prvom stupni. A navyše aj náš školský klub. Čo však v takom prípade s nami? Prijali nás medzi seba naši veľkí kamaráti z druhého stupňa. A nás, šikovných Smejkov umiestnili práve do kuchynky. Tam sme sa ale mali! K dispozícii bolo všetko, čo šikovní „kuchári“ potrebujú - sporáky, rúra, misky, nože, varešky a základný tovar - jabĺká. Ostatné sme dokúpili, doniesli. Naoberané jabĺčka v debničkách bolo treba sem-tam popreberať, aby nepohnili. Z nich sme si urobili už náš tradičný jabĺčkový šalátik, na ktorý sme vám priniesli recept už v minuloročnom prvom čísle Smejka. Denne sa školou dopoludnia šírila vôňa jabĺčových koláčov a popoludní pečených jabĺčok, na ktorých si pochutnali veru aj rodičia, starí rodičia a súrodenci našich družinárov.

Starký, starká, naučte ma tú

vašu...

*Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok.
Človek je krásny podľa múdrosti, čo zrači sa mu v oku,
podľa vrások a bielych vlasov,
podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý.
Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi."*

Ľudský život predstavuje veľkú knihu, zložitý jedinečný román. Bezstarostné detstvo, aj keď nemuselo byť bohaté a žižlivé, predsa len bolo krásne. To vystriedalo detstvo vlastných detí. Úzkosť a trápenia z detskej slzičky a v srdci ešte dodnes teplo a odovzdanosť detskej dlane, v očiach úsmev detských pier. V myslí sa im roja spomienky - na všetko. Predovšetkým na chvíle pohody. Na to, že ten huncút má už svoje vlastné deti a oni vnúčatá, ktoré oplácajú aj za rodičov lásku svojim starým a prastarým rodičom.

Minú sa roky. Uprostred starostí i radostí. V životnej aktivite človeka. Až jedného dňa je tu staroba. Ani sa nenazdáme ako, jednoducho je tu. Mnohí starí rodičia sa dennodenne podieľajú na výchove svojich vnúcat a mnohokrát im nahrádzajú rodičov či kamarátov.

Deti najlepšie vedia oceniť ich lásku, pohľadenie i účasť pri spoločných hrách. Aj naše deti z ŠKD svoju vďaku vyjadrili milým kultúrnym programom a malou pozornosťou pre svojich milovaných starých rodičov.

Interview s babkou

Lenka: „Babka, ako sa ti páčilo v našom klube?“

Babka: „Páčilo sa mi, že ste nás pozvali medzi seba. Ukázali ste nám vašich kamarátov a akí ste všetci šikovní.“

Lenka: „Všimla si si tam niečo nové?“

Babka: „Áno, samozrejme som si všimla vaše krásne nové okná. Všade bol poriadok, bolo vidno, že ste sa snažili, aby sme sa dobre cítili.“

Lenka: „Ako sa ti páčilo naše vystúpenie?“

Babka: „Veľmi sa mi páčilo. Ste šikovné deti. Dokázali ste to svojou odvahou vystúpiť pred nás a ukázať, čo vás naučili vaše pani vychovávateľky. Mali ste pestrý program, z každého rožka - troška. Vôbec sme sa nenudili. A môžem ti povedať, že každý starký a starká boli pyšní na svoju vnučku, či vnuka.“

Lenka: „Aj si sa niečím ponúkla z toho, čo sme pripravili?“

Babka: „Veľmi mi chutili zákusky, skoro všetky som ochutnala a bolo tam veľa druhov a dala som si aj teplý čajík. Občerstvenie mi padlo dobre.“

Lenka: „Čo sa ti ešte páčilo?“

Babka: „Že ste nás pozvali - svojich starých rodičov, že myslíte aj na nás a tak vidím, že nás máte radi.“

Lenka: „Ešte by si niečo chcela povedať?“

Babka: „Áno, ďakujem vám za pekné vystúpenie, pani vychovávateľkám ďakujem za ich trpezlivosť s nami a teším sa na ďalšie takéto stretnutie.“

Autorizovaný rozhovor Lenky Fábryovej so svojou babkou p. Hankou Dekyšovou po posedení detí so starými rodičmi pri príležitosti Mesiacu úcty k starším.

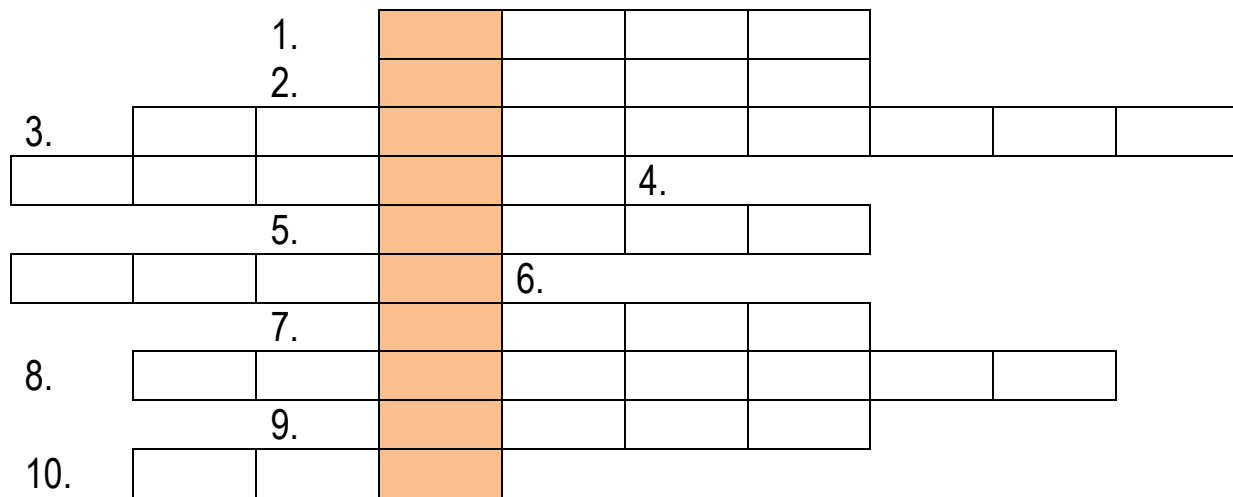
Čo povedal starký doma...

Na posedení pre starkých sa zúčastnil aj môj starký Vladko Kráľovenský. Na otázku, ako sa mu tam páčilo, mi povedal: „Páčilo sa mi, ako deti pripravili pekný kultúrny program, kde sa spievalo, recitovalo a tancovalo. Súčasťou bolo aj pohostenie pre starých rodičov. Škoda len, že tam nemohla ísť aj starká, keď je teraz chorá.“

Vikínka Milanová

Uháďneš, čo sa skrýva v tajníčke?

1. Človek, ktorý v minulosti zabával kráľa
2. Dopravný prostriedok
3. Zviera s pancierom
4. Samička kocúra
5. Prvý človek /muž/

6. Nie /po nemecky/
7. Nástroj na šitie
8. Vodný šport
9. Daniel domácky
10. Prvý človek /žena/

Nastal čas dušičkový

Už prišiel! Kto ale? No predsa dušičkový čas, plný melanchólie, teda stavu, keď človek myslí na čas uplynulý. Dni sú kratšie, stmieva sa prekvapivo rýchlo, akoby tma nechcela zbytočne čakať na prevzatie svojej vlády. Ľudia majú k sebe akosi bližšie. Často spomínajú na svojich blízkych, ktorí sa pobrali na miesta, odkiaľ niet návratu. Na cintorínoch so šerom pribúda aj svit horiacich sviečok, ktoré už z diaľky navodzujú v našich dušiach pocity úcty a pokory.

Ako sme písali pohľadnice Samkovi...

Samuel. Meno, ktoré nosí veľa chlapcov a mužov. Aj Samko Gajdoš bol jeho nositeľom. Bol. Bol to veselý, usmievaný chlapec, ktorému ani strašná choroba nevzala chuť do života. V jeho posledných chvíľach mu najväčšiu radosť robili pohľadnice, ktoré prichádzali na jeho meno z celého sveta. Keď sme sa dozvedeli o tomto malom hrdinovi, Slováčiskovi ako repa, žijúcom v ďalekom Írsku, chceli sme sa aj my, deti z ŠKD podieľať na jeho radosť. Avšak... pohľadnice sme síce napísali, priali sme mu veľa zdravia a odvahy, ale Samko si už naše odkazy neprečítal. Nestíhol. Nieкто alebo niečo bolo rýchlejšie ako my. Smrť, ktorá ho vzala tam, kde niet bolesti. A preto aj teraz, keď si spomíname na svojich blízkych, venujeme tichú spomienku aj tomuto chlapčat'u, ktoré opustilo tento svet skôr, ako si ho stihlo poprezeráť.

Sladké sny, Samko!

Jesenné pranostíky

September

September - z poľa ber!

Ak sa osy v septembri tlačia do príbytkov, prorokujú tuhú zimu.

Panny Márie narodenie, lastovičiek rozlúčenie. (8. septembra)

Po Matúši čiapku na uši. (21. septembra)

Ak sú do Michala vtáci doma, nebude tuhá zima. (29. septembra)

Jasné nebo v noci pred Michalom zvestuje, že po ňom treskúca zima nasleduje.

Október

Ak je október veľmi zelený, bude potom január hodne studený.

Za bielym októbrom nasleduje zelený február, za zeleným októbrom biely február.

Šimon a Judy prikrýva - hrudy. (28. októbra)

November

Keď začiatkom novembra sneží, máva ten sneh výšku veží.

Keď na deň Všetichsvätých prinesie zimu, tak Martin prinesie leto. (2. novembra)

Na svätého Huberta ide teplo do čerta. (3. novembra)

Ak príde Martin na bielom koni, metelica metelicu honí. (11. novembra)

Na Martina medveď líha.

Aký je deň Kataríny, taký je január, aký je deň po Kataríne, taký má byť február. (25. november)

Katarína na ľade, Vianoce na blate.

Keď na sv. Ondreja sneží, sneh si dlho poleží. (30. novembra)

Cez hľadáčik fotoaparátu

